Résumé

Diplomatický azyl

Cílem této práce je analyzovat téma diplomatického azylu ve světle faktu, že diplomatický azyl není na univerzální úrovni kodifikován a přesto je v mezinárodní praxi používán. Hlavními výzkumnými otázkami této práce jsou: Na jakém základě spočívá praxe poskytování mezinárodní ochrany ve formě diplomatického azylu ve státech, které nejsou účastny mezinárodních smluv týkajících se diplomatického azylu? Má být tato situace odlišně nazývána (např. humanitární útočiště)? Proč nejsou státy schopny nalézt kompromis nutný pro kodifikaci tématu? Jaké je pozadí této neschopnosti – nebo spíše neochoty?

Diplomová práce je rozdělena do šesti hlavních kapitol, kdy každá z nich pojednává o tématu z jiného hlediska a pokouší se nalézt odpovědi na stanovené otázky. První kapitola se zabývá terminologickými otázkami za použití rozličných encyklopedií a slovníků a dospívá téměř k babylonskému zmatení jazyků. Následující kapitola se vrací zpět do historie, aby nalezla kořeny azylu a přesněji pak diplomatického azylu. Tato kapitola je dále dělena do dvou podkapitol, a to kvůli značnému rozdílu mezi vývojem diplomatického azylu v Evropě a v Latinské Americe, kde přetrval diplomatický azyl dodnes a byl dokonce i kodifikován. Třetí kapitola zkoumá případ, který vznikl díky komplikované právní situaci v Latinské Americe – „Asylum case“ (Azylový případ), ale stále se soustředí na univerzální úroveň a otázky stanovené v úvodu. Čtvrtá kapitola popisuje neúspěšné kodifikační úsilí na půdě OSN po druhé světové válce. Zároveň uvádí okolnosti vzniku Vídeňské úmluvy o diplomatických stycích a poukazuje na její nedokonalá ustanovení týkající se nedotknutelnosti diplomatických misí. Pátá kapitola přináší tři případy udělení diplomatického azylu/humanitárního útočiště ve střední Evropě – případ kardinála Mindszentyho, premiéra Nagye a případ východních Němců. Poslední kapitola se soustředí na nové prvky v praxi poskytování mezinárodní ochrany mimo území chránícího státu.

Závěr se snaží zodpovědět úvodní otázky, zabývá se rozdílem mezi diplomatickým azylem a humanitárním útočištěm s tím, že termín humanitární útočiště může být označen jako druh politicky korektního označení.